

II. Controles van de DGEC

Onderzoeken – Processen-verbaal van vaststelling – Fouten en slordigheden – Bewijslast – Rechtelijke recht - Beroep

Vraag nr. 102, gesteld op 9 november 2020, aan mevrouw de vice-eerste minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken, door de heer ANSEEUW, volksvertegenwoordiger¹

Er bereiken ons slechte berichten over de toepassing van deze taak door de inspecteurs en de administratieve rechtscolleges van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC). In juni 2020 werd bijvoorbeeld een brief gestuurd door advocate ... aan de voorzitter van de Kamer over deze problematiek, waar tot op heden geen reactie op kwam behalve de bevestiging van ontvangst. Naar aanleiding hiervan zouden we u de volgende vragen willen voorleggen.

1. In de proces-verbalen van vaststelling opgesteld door de inspecteurs van de DGEC zouden fouten staan, zoals verkeerde gegevens van de verzekerden en verkeerde terugvorderingsbedragen. Ook in de proces-verbalen van verhoor zouden fouten staan, zoals verkeerde tijdstippen. Ook de inhoud van de proces-verbalen zou niet conform zijn, gelet op het feit dat bijvoorbeeld een gesprek van twee uur weergegeven wordt op een enkele A4 pagina. De beslissingen van de leidend ambtenaar of de administratieve rechtscolleges zouden soms een copy-paste zijn van eerdere beslissingen.
 - a) Bent u op de hoogte van het bestaan van dergelijke slordigheden? Kan u bevestigen dat deze zich effectief voordoen? Hoe vaak komen dergelijke slordigheden voor?
 - b) Wordt informatie over de kwaliteit van de proces-verbalen en de frequentie van fouten en slordigheden op een bepaalde manier gemonitord of in kaart gebracht? Zo nee, bent u van plan om hier werk van te maken?
 - c) Beschouwt u het als een onevenwichtige situatie wanneer zorgverleners aan een veelheid van administratieve verplichtingen dienen te voldoen en hierop sancties staan, terwijl dergelijke slordigheden, hoewel opgemerkt en benadrukt, bij de controlerende instantie worden aanvaard?
2. De DGEC maakt gebruik van het verhoor van zorgverleners en patiënten in het kader van zijn onderzoek. Patiënten zijn echter vaak niet voldoende medisch onderlegd om toegediende medische zorgen in al hun details en technische specificiteit te begrijpen.
 - a) Als deze patiënten vervolgens hun eerdere verklaringen weerleggen, wordt dan door de administratieve rechtbanken van de DGEC nog steeds gebruik gemaakt van de eerdere, weerlegde, verklaringen van de patiënt bij het nemen van de beslissing indien er geen andere bewijzen bestaan die deze eerdere verklaringen van de patiënt mee kunnen staven? Zo ja, om welke redenen kan een weerlegde verklaring dan toch nog gebruikt worden bij het nemen van de beslissing? Hoe frequent gebeurt dit?

1. Bulletin nr. 033, Kamer, gewone zitting 2020-2021, blz. 94.

- b) Betekent het geen omkering van de bewijslast (zelfs een onmogelijke bewijslast) dat het proces-verbaal van vaststelling, dat gebaseerd wordt op de verklaringen van deze patiënten, een bijzondere bewijswaarde heeft en dat het aanbrengen van aangepaste verklaringen van dezelfde patiënten klaarblijkelijk heel vaak geen afdoend bewijsmiddel uitmaakt om de vaststelling met bijzondere bewijswaarde te weerleggen?

Antwoord

De administratieve rechtscolleges waarnaar u verwijst, zijn niet de administratieve rechtscolleges “van de Dienst voor geneeskundige Evaluatie en Controle (DGEC) van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV)”. De rechters behoren tot de rechterlijke macht.

Vaststaande rechtspraak van de Raad van State, het arrest van het Grondwettelijk Hof van 31 januari 2019, nr. 15/2019, rolnummers 6777 en 6778 en de beslissing van het Europees Hof voor de rechten van de mens van 18 december 2018, nr. 52691/13, ... t. België bevestigen allemaal dat de administratieve rechtscolleges uit artikel 144 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen (GVU-wet) onafhankelijke en onpartijdige rechtscolleges zijn.

Overeenkomstig artikel 144, § 2 en § 3 GVU-wet nemen de kamer van eerste aanleg en de kamer van beroep met volle rechtsmacht kennis van de dossiers die tot hun bevoegdheid behoren. Het behoort niet tot mijn bevoegdheid de rechtspraak van die onafhankelijke en onpartijdige rechtscolleges te interpreteren.

Tegen een beslissing van de kamer van eerste aanleg is er een beroep mogelijk bij de kamer van beroep. Tegen de beslissing van de kamer van beroep is er vervolgens nog een cassatieberoep mogelijk bij de Raad van State.

1. a) De sociaal inspecteurs van de DGEC werken zeer nauwkeurig en zorgvuldig. Eventuele tenlasteleggingen die niet overeenkomen met de realiteit zijn door de transparante opmaak van een proces-verbaal van vaststelling makkelijk detecteerbaar voor de betrokken zorgverlener en worden desgevallend meteen rechtgezet. Bij twijfel of onduidelijkheid krijgt de zorgverlener steeds het voordeel.

Processen-verbaal van verhoor hernemen enkel elk woord van de verhoorde als deze keuze wordt gemaakt door de verhoorde. De relevante bepalingen over het proces-verbaal van verhoor en het proces-verbaal van vaststelling vindt u in de artikels 62-64 van het Sociaal Strafwetboek.

De administratieve rechtscolleges beoordelen autonoom de inhoud van de processen-verbaal van verhoor. Indien zij van mening zijn dat een tenlastelegging bewezen voorkomt op basis van processen-verbaal van verhoor, valt dat binnen hun beoordelingsbevoegdheid. Indien zij van mening zijn dat een proces-verbaal van verhoor slordigheden bevat die de inhoud van de verklaring aantasten, zullen zij de tenlastelegging niet weerhouden.

b) De kwaliteit van de processen-verbaal van vaststelling is hoog. De gewestelijke directeur en het inspecterend personeel van elke gewestelijke dienst staan onder de leiding van twee artsen-inspecteurs-generaal, die onder de leiding staan van de arts-directeur-generaal. Gezien de financiële implicatie merken de betrokken zorgverleners eventuele fouten snel op. Dossiers of onderzoeken die niet kwalitatief samengesteld zijn, zouden geen stand houden voor de administratieve rechtscolleges.

c) De DGEC maakt dagelijks keuzes met betrekking tot te starten onderzoeken. Het is onmogelijk voor de DGEC om alle aanrekeningen van alle zorgverleners te controleren. Het bijhouden van een minimum verpleegdossier wordt niet beschouwd als een administratieve verplichting maar een inhoudelijke meerwaarde in de verzorging van de patiënten.

Wanneer een zorgverlener een ten onrechte aangerekend bedrag moet terugbetalen is dat geen sanctie maar een herstelmaatregel (GwH 31.01.2019, nr. 15/2019, rolnummers 6777 en 6778, RvS (7^e k.) 29.01.2018, nr. 240.601). Eventuele fouten worden meteen door de dossierbeheerder/sociaal inspecteur zelf rechtgezet na eenvoudige melding van de zorgverlener.

2. Bij thuisverpleegkundigen die bijvoorbeeld systematisch niet-uitgevoerde prestaties aanrekenen, dient een verhoor om zicht te krijgen op het aantal bezoeken en het soort verpleegkundige handelingen die er plaatsvonden. Mogelijke vragen zijn: Hoeveel maal per week komt de verpleegkundige langs? Word je gewassen of doe je dat zelf?
 - a) De volle rechtsmacht van de administratieve rechtscolleges houdt een beoordeling ten gronde in van zowel de feiten als van het recht. Ik herhaal dat zij onafhankelijk en onpartijdig oordelen over alle elementen van het dossier, daarin inbegrepen de processen-verbaal van verhoor en eventuele later toegevoegde stukken van de zorgverlener.
 - b) Het proces-verbaal van vaststelling is geen uitvoerbare beslissing, noch een bestuurshandeling. Om een uitvoerbare titel te bekomen, zal de DGEC zich steeds moeten richten tot het daarvoor bevoegde orgaan.